

**Statistique des accidents survenus au cours de 1962
dans les mines de houille
et dans les autres établissements
surveillés par l'Administration des Mines**

**Statistiek van de ongevallen in de kolenmijnen
en in de andere inrichtingen
onder toezicht van de Administratie van het Mijnwezen
in 1962**

AVANT-PROPOS

La statistique des accidents était jusqu'à 1959, englobée dans les « Aspects techniques de l'exploitation charbonnière belge ». Elle trouvait place entre les consommations et les caractéristiques des travaux du fond. Cette place a été jugée peu heureuse et il a paru intéressant d'individualiser cette statistique. Par conséquent il a été décidé de la dissocier entièrement de l'ensemble de la statistique technique et de la publier à part.

Pour éviter des difficultés au lecteur qui voudrait retrouver la statistique des accidents relative aux années antérieures à 1960, il est rappelé que cette statistique paraissait depuis 1955 au Chapitre II de la Statistique technique et que les tableaux qui s'y rapportent étaient numérotés 24, 24bis et 25. Ces tableaux portent maintenant les numéros 1, 2 et 3.

De plus, le lecteur y trouvera la statistique des accidents survenus dans les autres établissements surveillés par l'Administration des Mines.

Ainsi la « Statistique des accidents » forme un tout cohérent.

Le Directeur Général des Mines,
A. VANDENHEUVEL.

WOORD VOORAF

De statistiek van de ongevallen was tot in 1959 opgenomen in de « Technische kenmerken van de Belgische steenkolenontginning ». Zij stond er tussen het verbruik en de kenmerken van de ondergrondse werken. Die plaats hebben wij niet zeer geschikt gevonden; het leek beter die statistiek afzonderlijk op te stellen. Daarom hebben wij besloten ze van de technische statistiek volledig te scheiden en ze afzonderlijk te publiceren.

Om de lezers die de statistiek van de ongevallen van de jaren vóór 1960 wensen te raadplegen, moeilijkheden te besparen, herinneren wij eraan dat die statistiek sedert 1955 verschenen is in hoofdstuk II van de Technische statistiek en dat de desbetreffende tabellen de nummers 24, 24bis en 25 droegen. Die tabellen dragen nu de nummers 1, 2 en 3.

Bovendien publiceren wij de statistiek van de ongevallen in de andere inrichtingen die onder het toezicht van de Administratie van het Mijnwezen staan.

Aldus vormt de « Statistiek van de ongevallen » een samenhangend geheel.

De Directeur-Generaal der Mijnen,
A. VANDENHEUVEL.

MINES DE HOUILLE 1962

Introduction.

Le tableau n° 1 (qui est donné hors-texte) reprend tous les accidents qui ont entraîné une incapacité totale de travail durant 1 jour au moins, le jour de l'accident non compris, au cours de l'année 1962. Ces accidents sont classés en 3 grandes catégories suivant qu'ils sont survenus au fond (A), à la surface (B) ou sur le chemin du travail (C).

Les accidents des catégories A et B sont répartis, suivant leurs causes matérielles, en 10 rubriques principales, numérotées 1 à 10, les mêmes pour le fond et pour la surface.

Ces rubriques diffèrent sensiblement de celles du tableau traditionnel, tel qu'il avait été modifié depuis 1949. Le paragraphe 5.3 « nouvelle classification des accidents » des « Aspects techniques de l'exploitation charbonnière belge en 1956 » publiés dans le numéro d'août 1957 des « Annales des Mines » (p. 739), a indiqué les raisons d'être de cette transformation, qui avait pour but de mettre les rubriques du tableau n° 1 (ex. 24) en complète harmonie avec celles de la classification internationale commune des accidents du fond adoptée en 1957 par le groupe de travail compétent de la Haute Autorité de la C.E.C.A.

Un tableau de transition n° 24ter raccordant pour l'année 1956 les 47 rubriques de l'ancienne série 1949-1956 aux 10 rubriques principales de la nouvelle série 1957 et suivantes a été publié hors texte avec la statistique des accidents de 1957 (*Annales des Mines*, 9e livraison, septembre 1958, page 770).

Dans le tableau n° 1 (ex. 24), on considère comme tuée, la victime dont le décès est survenu dans un délai de 56 jours à dater de l'accident, alors que précédemment ce délai était de 30 jours.

1. — Nombre d'accidents « chômants ».

A. Fond.

Le nombre total de victimes d'accidents du fond s'est élevé à 41.372 ce qui représente une diminution de 11,7 % par rapport à l'année précédente. Comme le nombre de postes prestés a diminué de 6,4 %, le nombre total d'accidents par million de postes prestés a diminué de 5,5 %.

Les principales causes de ces accidents sont : les éboulements et chutes de pierres et de blocs de houille, qui ont fait les nombres suivants de victimes :

— en taille	
au cours de l'abattage et des travaux qui	
y font suite	9.409
à l'occasion des travaux de contrôle du toit	2.428
— dans les galeries en veine de toute nature	3.575
— dans les galeries au rocher	1.405
— dans les puits et burquins	132
soit au total :	16.949

KOLENMIJNEN 1962

Inleiding.

In tabel 1 (buiten de tekst) zijn al de ongevallen aangeduid die in de loop van 1962 een volledige werkongeschiktheid van ten minste één dag veroorzaakt hebben, de dag van het ongeval niet meegerekend. Die ongevallen zijn in drie grote categorieën ingedeeld, naargelang zij in de ondergrond (A), op de bovengrond (B) of op de weg naar of van het werk (C) gebeurd zijn.

De ongevallen vermeld in de categorieën A en B zijn naar de materiële oorzaken ingedeeld in tien hoofdrubrieken, die genummerd zijn van 1 tot 10 en voor de ondergrond en de bovengrond dezelfde zijn.

Deze rubrieken wijken merkelijk af van die van de traditionele tabel zoals die sedert 1949 gewijzigd werd. In paragraaf 5.3 van de « Technische kenmerken van de Belgische steenkolenontginning in 1956 » (*Annalen der Mijnen*, augustus 1957, blz. 739) zijn de redenen van deze hervorming aangeduid, die tot doel had de rubrieken van tabel 1 (vroeger 24) volledig in overeenstemming te brengen met de gemeenschappelijke internationale indeling van de ongevallen in de ondergrond die de bevoegde werkgroep van de hoge Autoriteit van de E.G.K.S. in 1957 aangenomen had.

Een overgangstabel 24ter, waarin de overgang van de 47 rubrieken van de oude reeks 1949-1956 naar de 10 hoofdrubrieken van de nieuwe reeks 1957 en volgende jaren voor het jaar 1956 aangeduid is, hebben wij samen met de statistiek van de ongevallen in 1957 buiten de tekst gepubliceerd (zie *Annalen der Mijnen*, nummer 9, september 1958, blz. 770).

In tabel 1 (vroeger 24) beschouwt men als een dode ieder slachtoffer dat binnen een termijn van 56 dagen na de dag van het ongeval overleden is, dan wanneer die termijn voorheen 30 dagen bedroeg.

1. — Aantal ongevallen met arbeidsverzuim.

A. Ondergrond.

In 1962 waren er 41.372 slachtoffers van ongevallen in de ondergrond, wat 11,7 % minder is dan het voorgaande jaar. Daar het aantal verstrekte diensten aan de andere kant met 6,4 % verminderd is, is het totaal aantal ongevallen per miljoen verrichte diensten met 5,5 % gedaald.

De voornaamste oorzaken van die ongevallen zijn : de instortingen en het vallen van stenen en blokken kool, die de volgende slachtoffers gemaakt hebben :

— in pijlers	
tijdens de winning en het vervolg van de	
winning	9.409
bij de verrichtingen voor de dakkontrolé	2.428
— in om het even welke gangen in de kolen	3.575
— in gangen in het gesteente	1.405
— in schachten en blindschachten	132
Samen :	16.949

TABLEAU n° 1 (ex-24). — Accidents survenus dans les charbonnages en 1962.

TABLE 1 (voeger 24). — In 1962 in de kolennijne gebede ongevallen.

CATEGORIES D'ACCIDENTS KATEGORIEN VAN ONGEVALLEN	N°	Borinage-Centre Charbonnages					Charleroi-Namur Charbonnages					Lège Lauk					Sud Zandbeker					Campine Kempen					Royaume Het Rijk				
		Incapacité temporaire		Blessés avec incapacité permanente		Totaal	Incapacité temporaire		Blessés avec incapacité permanente		Totaal	Incapacité temporaire		Blessés avec incapacité permanente		Totaal	Incapacité temporaire		Blessés avec incapacité permanente		Totaal	Incapacité temporaire		Blessés avec incapacité permanente		Totaal					
		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %		1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	3 jours et plus 3 dagen en meer	< 20 %	> 20 %	
A. — FOND — ONDERGROND																															
1. Eboulements, chutes de pierres et de blocs de bouille — Instortingen, vallen van stenen of blokken kool																															
2. Transport — Vervoer																															
3. Manutention et emploi d'outils à main, de machines et mécanismes (à l'exclusion des engins de transport, y compris les locomotives et les véhicules à moteur) — Handhaving en gebruik van gereedschap, machines en mechanismen (met uitzondering van vervoer, inclusief locomotieven en voertuigen)																															
4. Manipulation divers, Chutes d'objets (y compris les accidents survenus dans les puits verticaux) — Manipulatie van allerlei materialen, Vallen van voorwerpen (inclusief de gevallen geboort in de verticale schachten)																															
5. Chutes de la victime (chutes, faux pas, trébuchement, glissade, heurt ou accrochage à des parties saillantes, défilantes, sautoirs, sautoirs, etc.) — Vallen van de slachtoffer (vallen, struikelpartijen, uitglijden, heurten of vastlopen aan uitsteeksels, afhangende delen, springbrunnels, springbrunnels, etc.)																															
6. Inflammation et explosion de grisou ou de poussières de charbon (y compris les asphyxies par les fumées des —) — Ontvlaming en explosie van mijngas of koolstof (met uitzondering van asphyxies door rook)																															
7. Incendies et feux divers (non conduits à un coup de grisou ou de poussières) — Brand en andere branden (niet voortgevoerd door een explosie van mijngas of koolstof)																															
8. Exploits — Sprengingen (met uitzondering van de explosies van mijngas en koolstof voortgevoerd door sprongingen niet ingebrengend)																															
9. Electricité — Elektriciteit																															
10. Divers — Allerlei ongevallen																															
Totaux généraux pour le fond — Algemeen totaal voor de ondergrond																															
B. — SURFACE — BOVENGROND																															
1. Eboulements, chutes de pierres et de blocs de bouille — Instortingen, vallen van stenen of blokken kool																															
2. Transport — Vervoer																															
3. Manutention et emploi d'outils, machines et mécanismes — Handhaving van gereedschap, machines en mechanismen																															
4. Manipulation divers, Chutes d'objets (y compris les accidents survenus dans les puits verticaux) — Manipulatie van allerlei materialen, Vallen van voorwerpen (inclusief de gevallen geboort in de verticale schachten)																															
5. Chutes de la victime (chutes, faux pas, trébuchement, glissade, heurt ou accrochage à des parties saillantes, défilantes, sautoirs, sautoirs, etc.) — Vallen van de slachtoffer (vallen, struikelpartijen, uitglijden, heurten of vastlopen aan uitsteeksels, afhangende delen, springbrunnels, springbrunnels, etc.)																															
6. Inflammation et explosion de grisou ou de poussières de charbon (y compris les asphyxies par les fumées des —) — Ontvlaming en explosie van mijngas of koolstof (met uitzondering van asphyxies door rook)																															
7. Incendies et feux divers (non conduits à un coup de grisou ou de poussières) — Brand en andere branden (niet voortgevoerd door een explosie van mijngas of koolstof)																															
8. Exploits — Sprengingen																															
9. Electricité — Elektriciteit																															
10. Divers — Allerlei ongevallen																															
Totaux généraux pour la surface — Algemeen totaal voor de bovengrond																															
C. — Accidents sur le chemin du travail — Op de weg naar of van het werk																															
Nombre moyen de personnes pendant les jours ouvrables — Gemiddeld aantal aanwezigheden op werkdagen																															
Nombre de points effectués — Aantal verrichte diensten																															
Proportion de taks par 10.000 ouvriers pendant les jours ouvrables — Proportie van taks per 10.000 arbeiders tijdens de werkdagen																															
Proportion de taks par million d'heures-poste — Gemiddeld aantal diensten op 1 miljoen uur arbeid																															

Par rapport à l'année précédente la proportion d'accidents de cette nature dans l'ensemble des accidents du fond a un peu diminué : elle a été de 41,0 % contre 42,7 % en 1961, 43,1 % en 1960, 42,3 % en 1959 et près de 50 % en 1956.

Ce sont également les accidents de cette nature qui ont causé le plus grand nombre de cas mortels (26 cas sur 60).

La proportion des cas mortels dus à cette cause dans l'ensemble des cas mortels est inférieure à celle de 1961 (43,3 % contre 48,4 %).

Les manipulations diverses et les chutes d'objets constituent la seconde en importance des causes d'accident. On a enregistré sous cette rubrique en 1962, 9.519 accidents, soit 23,0 % du total. 4 de ces accidents ont été mortels.

Les manipulations d'éléments de soutènement ont causé la majeure partie des accidents groupés sous cette rubrique : 5.168 victimes ; viennent ensuite les manipulations de rails, tuyaux et autres éléments métalliques : 1.952 victimes. Les chutes et dérives d'objets ont fait 1.750 victimes.

Les transports constituent toujours la troisième en importance des causes d'accidents (5.322 victimes) et principalement les transports effectués par l'homme (1.466 victimes).

Dans l'ensemble, les transports tant en tailles qu'en galeries et dans les puits ont été à l'origine de 13 % de tous les accidents du fond, de 25 % des accidents mortels et de 45 % des accidents ayant entraîné une incapacité permanente de plus de 20 %.

Viennent ensuite, par ordre d'importance :

le maniement et l'emploi d'outils, machines et mécanismes, avec 3.950 victimes (9,5 %), dont près de la moitié (1.884) blessés par les outils à main ordinaires (haches, marteaux, scies, etc.) et plus du quart (1.139) par les outils pneumatiques ou électriques à main. Les machines et mécanismes — autres que les engins de transports — ne causent qu'un nombre modéré d'accidents (927 ou 2,2 %). En Campine, cependant, ces engins ont causé 547 accidents soit 4,6 %. Cette proportion est faible étant donné la forte mécanisation du travail.

la circulation du personnel (chutes, heurts, foulures, etc.) avec 3.775 victimes (9,1 %) dont 1 tué ;

Le grisou, les incendies, l'emploi des explosifs et l'électricité n'ont causé en 1962, dans les mines belges, qu'un petit nombre d'accidents (37 victimes en tout

In vergelijking met 1961 is het percentage van deze ongevallen in het totaal aantal ondergrondse ongevallen een weinig gedaald : het bedroeg 41,0 %, tegenover 42,7 % in 1961, 43,1 % in 1960, 42,3 % in 1959 en haast 50 % in 1956.

Het zijn ook deze ongevallen die het grootste aantal gevallen met dodelijke afloop veroorzaakt hebben (26 gevallen op 60).

Het percentage van de dodelijke ongevallen door instortingen veroorzaakt in het totaal aantal dodelijke ongevallen is lager dan in 1961 (43,3 % tegenover 48,4 %).

De tweede belangrijkste oorzaak van ongevallen is *de manipulatie van allerlei materialen en het vallen van voorwerpen*. In 1962 hebben zich in die rubriek 9.519 ongevallen voorgedaan, d.i. 23,0 % van het totaal. 4 van die ongevallen hebben een dodelijke afloop gehad.

Het grootste gedeelte van die ongevallen heeft zich bij de manipulatie van ondersteuningsmiddelen voorgedaan : 5.168 slachtoffers ; daarna komen de ongevallen gebeurd bij de manipulatie van spoorstaven, buizen en andere metalen stuken : 1.952 slachtoffers. Verder hebben de ongevallen veroorzaakt door het vallen of wegschieten van voorwerpen 1.750 slachtoffers gemaakt.

De derde belangrijkste oorzaak van ongevallen is nog altijd *het vervoer* (5.322 slachtoffers) en vooral het vervoer verricht door personen (1.466 slachtoffers).

In het geheel genomen zijn 13 % van al de ongevallen in de ondergrond, 25 % van de dodelijke ongevallen en 45 % van de ongevallen die een blijvende ongeschiktheid van meer dan 20 % hebben veroorzaakt te wijten van het vervoer in pijlers, in gangen en in schachten.

Gerangschikt naar het aantal slachtoffers, heeft men daarna :

het hanteren en gebruik van gereedschap, machines en tuigen, met 3.950 slachtoffers (9,5 %) waarvan er bijna de helft (1.884) gekwetst werden door gewoon handgereedschap (bijlen, hamers, zagen, enz.) en meer dan een vierde (1.139) door handwerktuigen met perslucht of met elektriciteit. Machines en tuigen — buiten die van het vervoer — hebben slechts een vrij gering aantal ongevallen (927 of 2,2 %) veroorzaakt. Maar in de Kempen hebben die tuigen 547 ongevallen, d.i. 4,6 %, veroorzaakt. Dat is een gering percentage als men de ver gevorderde mechanisatie van het werk in aanmerking neemt.

het verkeer van het personeel (vallen, stoten, struikelen, verstuijing, enz.) met 3.775 slachtoffers (9,1 %), waaronder 1 dode ;

ou moins de 0,1 %). On a enregistré sous ces rubriques 5 accidents mortels.

B. Surface.

A la surface, les accidents dus aux manipulations diverses et aux chutes d'objets sont restés les plus fréquents (30,8 %) suivis par les accidents mécaniques (machines, outils, mécanismes) (23,3 %) et par les chutes (19,8 %).

La fréquence des accidents dus aux transports s'est maintenue au bas niveau atteint depuis 1957 (11,1), alors que précédemment cette rubrique groupait près de 30 % des accidents de surface.

C. Chemin du travail.

Cette année, on doit déplorer 7 tués sur le chemin du travail et 7 blessés graves. L'an dernier ces nombres étaient respectivement 12 et 10.

Selon les chiffres de tués de cette année, on peut conclure en disant que la mort d'un mineur a 9 chances sur 100 d'être causée par un accident survenu sur le chemin du travail.

2. — Taux de fréquence, de gravité, de risque au fond et à la surface.

La publication des « Aspects techniques de l'exploitation charbonnière belge » relative à l'année 1957 (*Annales des Mines de Belgique*, 9e livraison, septembre 1958, pp. 769 et 770) exposait les modifications apportées à la définition des taux de fréquence, de gravité et de risque par l'arrêté royal du 29 avril 1958 relatif aux organes de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail dans les mines, minières et carrières souterraines, et donnait les formules de passage des nouveaux taux aux anciens, tels qu'ils avaient été définis par l'arrêté ministériel du 21 avril 1949, et réciproquement. Nous n'y reviendrons pas et prions le lecteur désireux de comparer les taux obtenus pour 1962 à ceux des années antérieures à 1957 de bien vouloir se reporter à cette publication.

Rappelons que le nombre conventionnel de journées de chômage attribuées à tout accident mortel ou ayant entraîné une incapacité permanente totale a été porté à 7.500 par l'arrêté royal de 1958 et que le nombre conventionnel de journées de chômage attribuées aux cas d'incapacité permanente partielle est dorénavant le produit de 7.500 par le taux réel d'incapacité perma-

Mijnas, branden, het gebruik van springstoffen en elektriciteit hebben in 1962 in de Belgische mijnen slechts een gering aantal slachtoffers gemaakt (samen 37 slachtoffers of minder dan 0,1 %). In deze rubrieken heeft men 5 dodelijke ongevallen gehad.

B. Bovengrond.

Op de bovengrond zijn de ongevallen te wijten aan allerlei manipulaties en aan het vallen van voorwerpen nog het meest voorgekomen — 30,8 % van het totaal — gevolgd door de ongevallen veroorzaakt door mechanische tuigen (machines, werktuigen, andere mechanismen) (23,3 %) en door de ongevallen veroorzaakt door het vallen (19,8 %).

Het percentage van de ongevallen te wijten aan het vervoer is op het lage peil gebleven dat men sedert 1957 bereikt had (11,1 %), dan wanneer men voorheen in deze rubriek haast 30 % van de ongevallen op de bovengrond telde.

C. Op de weg naar of van het werk.

In 1962 zijn 7 personen op de weg naar of van het werk gedood en 7 zwaar gekwetst geworden. Verleden jaar was dat onderscheidenlijk 12 en 10.

De cijfers van dit jaar tonen aan dat de dood van een mijnwerker in 9 gevallen op 100 op de weg naar of van het werk veroorzaakt wordt.

2. — Veelvuldigheidsvoet, ernst- en risicovoet in de ondergrond en op de bovengrond.

In de « Technische kenmerken van de Belgische steenkolenontginning betreffende het jaar 1957 » (*Annalen der Mijnen van België*, nummer 9, september 1958, blz. 769 en 770) hebben wij uitgelegd welke wijzigingen het koninklijk besluit van 29 april 1958 betreffende de organen voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen in de mijnen, grave-rijen en ondergrondse groeven aan de bepaling van de frekwentievoet, de ernstvoet en de risicovoet aangebracht had; in die publikatie zijn ook de formules aangeduid om van de nieuwe naar de oude percentages, bepaald door het ministerieel besluit van 21 april 1949, over te gaan, en omgekeerd. Wij zullen er niet meer op terugkomen en verwijzen onze lezers die de percentages van 1962 met die van vóór 1957 wensen te vergelijken naar die publikatie.

Er weze aan herinnerd dat het konventioneel aantal afwezigheidsdagen toegekend aan een dodelijk ongeval of aan een ongeval dat een totale bestendige arbeidsongeschiktheid veroorzaakt heeft, door het koninklijk besluit van 1958 op 7.500 gebracht is en dat het konventioneel aantal afwezigheidsdagen toegekend aan de gevallen van gedeeltelijke bestendige ongeschiktheid

nente attribué définitivement par les services médicaux compétents.

Le tableau n° 2 (ex. 24bis) relatif à l'année 1962 a été dressé conformément aux nouvelles définitions (*doc. cit.*, p. 770). Le tableau de 1957 contenait le rappel des taux de 1956 convertis suivant les définitions nouvelles, de manière à établir la continuité de la série statistique.

En ce qui concerne les invalidités permanentes, le nombre de journées conventionnelles a été calculé sur les taux cumulés en % P :

1. des incapacités permanentes définitivement consolidées en 1962 résultant d'accidents survenus dans l'année ;
2. des prévisions d'incapacité permanente attribuées à des lésions résultant d'accidents survenus en 1962 mais dont la consolidation définitive n'était pas acquise en fin d'exercice ;
3. des différences entre les taux de consolidation définitive attribués en 1962 à des victimes d'accidents survenus au cours d'exercices antérieurs, et les dernières prévisions relatives à ces accidents à la fin de 1960, pour les accidents antérieurs au 1er janvier 1961, ou à la fin de 1961 pour les accidents survenus au cours de cet exercice.

Le nombre de journées de chômage conventionnelles J' a donc été calculé égal à

$$\left(M + \frac{P}{100} \right) \times 7.500$$

M étant le nombre d'accidents mortels.

Comme les années précédentes, c'est dans le Centre-Borinage que le taux de fréquence des accidents a été de loin le plus élevé, tant au fond qu'à la surface. Il est toujours beaucoup moindre en Campine que dans les bassins du Sud ($\frac{1}{2}$ au fond, $\frac{1}{3}$ à la surface).

Chaque ouvrier du fond a été blessé, en moyenne 1,19 fois par an, dans les bassins du Sud, 0,68 fois seulement en Campine (rapport du nombre d'accidents chômants du tableau n° 2 au nombre moyen de présences du tableau n° 1). Pour chaque accident cet ouvrier a subi une incapacité temporaire totale de travail de 16,7 jours en moyenne dans le Sud et de 9,1 jours en Campine.

voortaan het produkt is van 7.500 met het door de bevoegde medische diensten definitief toegekende werkelijk percentage van ongeschiktheid.

Tabel 2 (vroeger 24bis) is volgens de nieuwe bepalingen opgemaakt. (Zelfde publikatie, blz. 770). In de tabel van 1957 kwamen ook de percentages van 1956 voor omgezet volgens de nieuwe bepalingen, zodat de continuïteit van de statistische reeks verzekerd is.

Voor de gevallen van blijvende ongeschiktheid is het overeengekomen aantal verletdagen berekend op de samengetelde percentages (P) van :

1. de in 1962 definitief gekonsolideerde blijvende ongeschiktheid voortspuitende uit ongevallen die in de loop van het jaar gebeurd zijn ;
2. de voorziene blijvende ongeschiktheden toegekend voor letsels veroorzaakt door ongevallen die in 1962 gebeurd, maar op het einde van het jaar nog niet definitief gekonsolideerd waren ;
3. van de verschillen tussen de percentages van definitieve konsolidatie in 1962 toegekend aan slachtoffers van ongevallen van voorgaande jaren en de laatste vooruitzichten betreffende die ongevallen einde 1960, voor de ongevallen van vóór 1 januari 1961, of einde 1961 voor de ongevallen die in de loop van dat jaar gebeurd zijn.

Het overeengekomen aantal verletdagen J' is dus berekend volgens de formule :

$$J' = \left(M + \frac{P}{100} \right) \times 7.500$$

waarin M het aantal ongevallen met dodelijke afloop voorstelt.

Zoals de vorige jaren is de veelvuldigheidsvoet van de ongevallen verreweg het grootst in het bekken Centrum-Borinage, zowel voor de ondergrond als voor de bovengrond. In de Kempen is hij nog steeds veel kleiner dan in de zuiderbekkens ($\frac{1}{2}$ voor de ondergrond, $\frac{1}{3}$ voor de bovengrond).

Elke ondergrondse arbeider is in de zuiderbekkens gemiddeld 1,19 maal per jaar gewond geweest en slechts 0,68 maal in de Kempen (verhouding van het aantal ongevallen met arbeidsverzuim van tabel 2 tot het gemiddeld aantal aanwezigheidsdagen van tabel 1). Voor elk ongeval heeft die arbeider een gemiddelde volledige tijdelijke arbeidsongeschiktheid opgelopen van 16,7 dagen in de zuiderbekkens en van 9,1 dagen in de Kempen.

TABLEAU n° 2. — Taux de fréquence et de gravité des accidents survenus au fond et à la surface des mines de houille en 1962 et nombre moyen de journées perdues par accident.
 TABEL 2. — Veelvuldigheidsvoet en ernstvoet van de in 1962 in de ondergrond en op de bovengrond van de steenkolenmijnen gebeurde ongevallen en gemiddeld aantal verletdagen per ongeval.

	BORINAGE-CENTRE		CHARLEROI-NAMUR		LIEGE		SUD		CAMPINE		ROYAUME	
	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.	Fond Ondergr.	Surface Bovengr.
	BORINAGE-CENTRUM		CHARLEROI-NAMEN		LUIK		ZUIDERBEKKENS		KEMPEN		HET RIJK	
Nombre des postes de 8 heures effectuées en 1962 : n	2 040 550	857 682	3 319 467	1 698 269	2 372 276	1 071 824	7 732 293	3 627 775	5 475 470	2 224 096	13 207 763	5 851 871
Aantal diensten van 8 uren verricht in 1962 : n												
Nombre d'accidents chômants (y compris les cas de mort et d'incapacité permanente) : A												
Aantal ongevallen met arbeidsverzuim (dodelijke ongevallen en ongevallen met blijvende ongeschiktheid inbegrepen) : A	9 015	699	12 059	1 265	8 412	507	29 486	2 471	11 866	429	41 372	2 900
Taux de fréquence $T_f = \frac{A \times 10^6}{8 n}$. . . (1962)	552	102	454	93	443	59	477	85	271	24	392	62
Veelvuldigheidsvoet												
Rappel de 1961 — Idem voor 1961 : T_f	616	100	505	103	439	59	522	90	252	21	415	65
Nombre de jours d'incapacité temporaire totale (à l'exclusion des cas de mort et des incapacités permanentes) J												
Aantal dagen met volledige tijdelijke ongeschiktheid (met uitsluiting van de dodelijke ongevallen en van de ongevallen met blijvende ongeschiktheid) : J	136 142	8 344	174 377	18 563	103 811	7 709	414 330	34 616	158 391	7 175	572 721	41 791
Nombre de jours conventionnels de chômage pour les cas de mort et d'incapacité permanente :												
Overreengekomen aantal verloren dagen wegens dodelijke ongevallen en ongevallen met blijvende ongeschiktheid :												
$J' = \left(M + \frac{P}{100} \right) \times 7,500$	255 225	13 050	321 938	94 350	421 313	43 200	998 476	150 600	364 050	14 175	1 362 526	164 775
TOTAL — TOTAAL	391 367	21 394	496 315	112 913	525 124	50 909	1 412 806	185 216	522 441	21 350	1 935 247	206 566
Taux de gravité : — Ernstvoet : T_g												
— sans J' — J' niet inbegrepen	8,3	1,2	6,6	1,4	5,5	0,9	6,7	1,2	3,6	0,4	5,4	0,9
— rappel de 1961 — idem voor 1961 : T_g	8,1	1,4	7,2	1,3	5,2	0,9	6,9	1,2	2,3	0,2	5,1	0,9
— avec J' — J' inbegrepen	24,0	3,1	18,7	8,3	27,7	5,9	22,8	6,4	11,9	1,2	18,3	4,4
— rappel de 1961 — idem voor 1961 : T_g	22,0	5,2	28,2	4,5	18,5	2,6	23,4	4,2	10,1	1,8	18,1	3,3
Nombre moyen de journées chômées par accident												
Gemiddeld aantal verletdagen per ongeval												
— sans J' — J' niet inbegrepen	15,1	11,9	14,5	14,7	12,3	15,2	14,1	14,0	13,3	16,7	13,8	14,4
— rappel de 1961 — idem voor 1961	13,2	13,7	14,3	13,1	11,8	14,9	13,3	13,6	9,3	10,8	12,3	13,3
— avec J' — J' inbegrepen	43,4	30,6	41,2	89,3	62,4	100,4	47,9	75,0	44,0	49,8	46,8	71,2
— rappel de 1961 — idem voor 1961	35,7	52,5	55,9	43,5	40,8	73,4	44,9	46,5	39,9	84,2	43,7	51,0

TABLEAU n° 3. — *Accidents graves survenus dans les mines en 1962.*

TABEL 3. — *In 1962 in de mijnen gebeurde ongevallen.*

RUBRIQUES RUBRIEKEN	Borinage- Centre Borinage- Centrum	Charleroi- Namur Charleroi- Namen	Liège Luik	Sud Zuider- bekkens	Campine Kempen	Royaume Het Rijk
Nombre de P.V. d'accidents : Aantal processen-verbaal van ongeval :						
Fond — Ondergrond	9	26	28	63	39	102
Surface — Bovengrond	1	11	4	16	2	18
<i>Total — Totaal</i>	10	37	32	79	41	120
Nombre de victimes (voir tableau n° 1) — Aantal slachtoffers (zie tabel 1) :						
a) Tués ou blessés mortellement Doden en dodelijk gekwetsten	8	24	27	59	11	70
b) Blessés grièvement — Zwaar gekwetsten .	25	20	23	68	39	107
<i>Total — Totaal</i>	33	44	50	127	50	177
Conclusions de l'Administration des Mines : Konklusies van de Administratie van het Mijnwezen :						
1) Poursuites demandées Vervolgingen gevraagd	—	1	3	4	2	6
2) Poursuites laissées à l'appréciation du Pro- cureur du Roi Vervolgingen overgelaten aan de beoor- deling van de Prokureur des Konings . .	—	—	—	—	1	1
3) Recommandations de sécurité faites au Char- bonnage Aan de mijn gedane aanbevelingen betref- fende de veiligheid	7	17	2	26	9	35
4) Classement demandé Klassering gevraagd	7	38	33	78	38	116
Enquêtes en cours — Nog lopende onderzoeken .	—	—	—	—	—	—

3. — Procès-verbaux d'accidents dressés par l'Administration des Mines.

Les accidents graves survenus dans les charbonnages en 1962 ont fait l'objet de 120 procès-verbaux de la part de l'Administration des Mines. Les conclusions en sont données au tableau n° 3 ci-avant.

L'écart entre le nombre de procès-verbaux et la somme des accidents graves et mortes s'explique comme suit :

- 1) Certains accidents font plusieurs victimes mais ne font l'objet que d'une enquête,
- 2) dans d'autres cas, l'incapacité de la victime d'un accident a été portée à 20 % ou davantage trop tardivement pour que l'ingénieur des mines puisse utilement procéder à une enquête technique sur les causes et circonstances de ces accidents.

Inversément, des enquêtes sont faites pour des accidents apparemment graves mais pour lesquels il s'avère par la suite que les conséquences sont moins graves, les incapacités étant consolidées à moins de 20 %.

3. — Processen-verbaal van ongeval, door de Administratie van het Mijnwezen opgesteld.

De Administratie van het Mijnwezen heeft 120 processen-verbaal opgesteld voor zware ongevallen in de mijnen in 1962. De konklusies ervan zijn in bovenstaande tabel 3 aangeduid.

Het verschil tussen het aantal processen-verbaal en de som van de zware en dodelijke ongevallen is als volgt te verklaren :

- 1) Sommige ongevallen maken verscheidene slachtoffers, maar geven slechts aanleiding tot één enkel onderzoek.
- 2) Voor andere ongevallen wordt de ongeschiktheid van het slachtoffer te laat op 20 % of meer vastgesteld, zodat de rijksmijnningenieur geen technisch onderzoek naar de oorzaken en de omstandigheden van die ongevallen meer kan instellen.

Omgekeerd wordt soms een onderzoek ingesteld voor ongevallen die zwaar lijken, maar waarvan de gevolgen achteraf niet zo erg zijn, aangezien de ongeschiktheid op minder dan 20 % gekonsolideerd wordt.

3) enfin, certaines enquêtes sont en cours à la date du 31 décembre de l'année.

A noter que tous les accidents des fabriques d'agglomérés et des autres établissements connexes des houillères sont compris dans le relevé des accidents de surface des charbonnages sur la base duquel est dressé le tableau n° 1.

De même les accidents survenus au fond ou à la surface aux ouvriers des houillères occupés à des travaux de premier établissement sont compris dans les diverses rubriques « fond » ou « surface » du tableau n° 1.

Aussi les taux de fréquence et de gravité des accidents du fond, de la surface et de l'ensemble fond et surface pour l'année 1962 ont-ils été rapportés aux prestations de tout le personnel intéressé de l'entreprise, y compris celui des travaux de premier établissement et celui des industries connexes, mais non compris le personnel des entrepreneurs.

C'est la raison pour laquelle les nombres de postes prestés au fond et à la surface, indiqués au bas du tableau n° 1, diffèrent sensiblement des nombres de postes correspondants d'autres statistiques, lesquels ne concernent que les travaux d'exploitation de la houillère proprement dite, y compris les travaux préparatoires.

4. — Rétrospective des accidents mortels.

Le nombre de tués au fond et à la surface a évolué comme suit au cours des 24 dernières années :

3) Ten slotte zijn sommige onderzoeken op 31 december nog aan de gang.

Er dient opgemerkt dat alle ongevallen in brikettenfabrieken en in andere nevenbedrijven van kolenmijnen begrepen zijn in de opgave van de ongevallen op de bovengrond van de kolenmijnen die aan tabel 1 ten grondslag ligt.

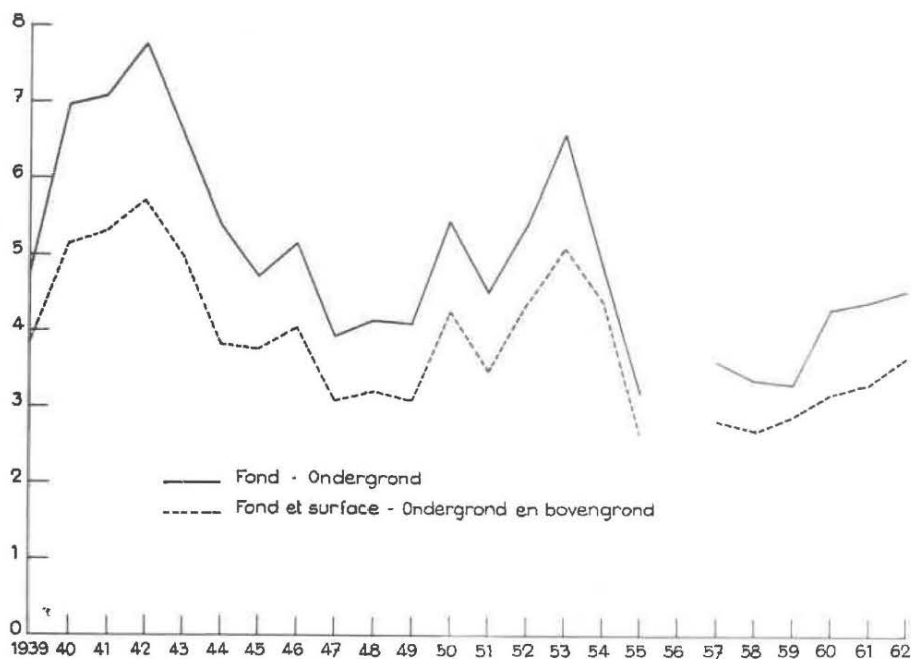
Zo ook zijn de ongevallen waarvan werklieden van de mijn in de onder- of bovengrond het slachtoffer geweest zijn, terwijl zij aan werken van eerste aanleg bezig waren, in de verschillende rubrieken « ondergrond » of « bovengrond » van tabel 1 begrepen.

Ook zijn de veelvuldigheidsvoet en de ernstvoet van de ongevallen in 1962, voor de bovengrond, voor de ondergrond en voor boven- en ondergrond samen, berekend op de prestaties van al het betrokken personeel van de onderneming, dat van de nevenbedrijven en de arbeiders van werken van eerste aanleg inbegrepen, maar met uitsluiting van het personeel van aannemers.

Daarom verschilt het aantal in de onder- en de bovengrond verrichte diensten vermeld in tabel 1 merkkelijk van de cijfers die in andere statistieken aangeduid zijn en die alleen betrekking hebben op de ontginning van de mijn zelf, de voorbereidende werken inbegrepen.

4. — De dodelijke ongevallen tijdens de jongste jaren.

Het aantal doden in de ondergrond en op de bovengrond is tijdens de jongste 24 jaren als volgt geëvolueerd :

Nombre de tués par million de postes. — Aantal doden per miljoen diensten.

CATEGORIE D'ACCIDENT KATEGORIEËN VAN ONGEVALLEN	N°	TOTAAL HET RIJK	
		Nombre des Aantal	
		Accidents mortels Dodelijke ongevallen	Tués Dodén
Eboulements, chutes de pierres ou de blocs — Instortingen , vallen van stenen of blokken	010	—	—
Transport — Vervoer :	020	5	5
— Horizontal par véhicules sur roues — Horizontaal met voertuigen op wielen			
— Sur plans inclinés ou vertical par véhicules guidés ou sur roues			
Op hellende vlakken of vertikaal met geleide voertuigen of met voertuigen op wielen			
— Autres (ponts-roulants, grues, scrapers, convoyeurs, etc...)			
Ander (rolbruggen, kranen, scrapers, transportbanden, enz...)			
Maniement ou emploi d'outils, machines et mécanismes — Hanteren of gebruik van gereedschap, machines of tuigen	030	3	3
Manipulations ou chutes d'objets — Manipulatie of vallen van voorwerpen	040	—	—
Chute de la victime — Vallen van het slachtoffer	050	—	—
Asphyxies et intoxications (sauf par fumées d'incendie — voir 070)			
Verstikking en vergiftiging (behalve door de rook van brand — zie 070)	060	1	1
Explosions, incendies, feux — Ontploffingen, brand, vuur	070	—	—
Emploi des explosifs — Gebruik van springstoffen	080	—	—
Electrocutions — Elektrokutie	090	—	—
Divers — Allerlei	100	—	—
TOTAL — TOTAAL		9	9

CATEGORIE D'ACCIDENT KATEGORIEËN VAN ONGEVALLEN	N°	STATISTIEK HET RIJK	
		Nombre des Aantal	
		Accidents mortels Dodelijke ongevallen	Tués Dodën
Accidents occasionnés directement par les opérations de fabrication Rechtstreeks door de fabricageverrichtingen veroorzaakte ongevallen	010	1	1
Transport — Vervoer :	020	12	12
— Horizontal par véhicules sur roues — Horizontaal met voertuigen op wielen			
— Sur plans inclinés ou vertical par véhicules guidés ou sur roues Op hellende vlakken of vertikaal met geleide voertuigen of met voertuigen op wielen			
— Autres (ponte-roulants, grues, scrapers, convoyeurs, etc...) Ander (rolbruggen, kranen, scrapers, transportbanden, enz...)			
Maniement ou emploi d'outils, machines et mécanismes — Hanteren of gebruik van gereedschap, machines of tuigen	030	3	3
Manipulations, chutes d'objets et éboulements — Manipulatie, vallen van voorwerpen en instortingen	040	—	—
Chute de la victime — Vallen van het slachtoffer	050	7	7
Asphyxies et intoxications (sauf par fumées d'incendie — voir 070) Verstikking en vergiftiging (behalve door de rook van brand — zie 070)	060	5	6
Explosions, incendies, feux — Ontploffingen, brand, vuur	070	2	2
Emploi des explosifs — Gebruik van springstoffen	080	—	—
Electrocutions — Elektrokutie	090	1	2
Divers — Allerlei	100	5	5
TOTAL — TOTAAL		36	38

CATEGORIE D'ACCIDENTS KATEGORIEËN	N°	MINES METALLIQUES METAALMIJNEN				CARRIERES ET MINIERES SOUTERRAINES ONDERGRONDSE GROEVEN EN ONDERGRONDSE GRAVERIJEN			
		Victimes 1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	Incapacités temporaires Tijdelijke ongeschiktheid	Blessés avec incapacités permanentes Gekwetsten met blijvende ongeschikth.	Décédés Totaal	Victimes 1 ou 2 jours 1 of 2 dagen	Incapacités temporaires Tijdelijke ongeschiktheid	Blessés avec incapacités permanentes Gekwetsten met blijvende ongeschikth.	Décédés Totaal
A. — FOND — ONDERGROND									
1. Eboulements, chutes de pierres et de blocs Instortingen, vallen van stenen en blokken									
En taille, abattage et suite à l'abattage — In pijlers, bij de winning en het vervolg van de winning	10	7	—	7	—	—	—	28	1
En taille, contrôle du toit (foudroyage, remplissage, etc.) — In pijlers, bij de dakcontrole (dakbreuk, opvulling, enz.)	11	3	—	3	—	—	—	27	1
Dans les galeries en veine de toute nature (y compris les préparatoires) — In om het even welke mijngangen in de laag (de voorbereidende inbegrepen):									
à front — aan het front	12	7	—	7	—	—	—	2	—
à l'arrière — achter het front	13	2	—	2	—	—	—	2	—
Dans les galeries en roches — In mijngangen in het gesteente:	14	—	—	—	—	—	—	3	—
à front — aan het front	15	—	—	—	—	—	—	11	1
à l'arrière — achter het front	16	—	—	—	—	—	—	10	—
Dans les puits et burquins — In schachten en blindschachten									
Total 1 — Totaal 1		19	—	19	—	—	—	51	3
2. Transports (à l'exclusion des accidents dus à l'électricité) Vervoer (met uitsluiting van de ongevallen veroorzaakt door elektriciteit), continus en talles et en galeries, par — Bestendig vervoer in pijlers en mijngangen door middel van:									
gravité — de zwaartekracht	20	—	—	—	—	—	—	—	—
coulins oscillants — schuifgooten	21	—	—	—	—	—	—	2	—
courroies — bandtransporteurs	22	—	—	—	—	—	—	1	—
bandes métalliques, convoyeurs à raclettes — stalen transporteurs en schraapgoten	23	—	—	—	—	—	—	2	—
en galeries horizontales par wagonnets et — in vlakke mijngangen door middel van wagentjes en									
hiercheurs ou chevaux — sleepers of paarden	24	—	—	—	—	—	—	3	—
locomotives — lokomotieven	25	—	—	—	—	—	—	6	—
treuils et câbles ou chaînes, pousseurs, gravité — lieren met kabels of kettingen, stootinstallaties, zwaartekracht	26	—	—	—	—	—	—	3	—
en galeries inclinées par wagonnets et — in hellende mijngangen door middel van wagentjes en									
poulies ou treuils et câbles ou chaînes — katrollen of lieren met kabels of kettingen	27	—	—	—	—	—	—	1	—
en tous travaux autres que les puits par tous autres moyens — in alle werken buiten de schachten, met alle andere middelen	28	—	—	—	—	—	—	1	—
dans les puits et burquins — in schachten en blindschachten	29	—	—	—	—	—	—	17	—
Total 2 — Totaal 2								17	—
3. Maniement ou emploi d'outils à main, de machines et mécanismes (à l'exclusion des engins de transport, y compris les blessures par éclats de matière à l'occasion du) Hanteren en gebruik van handgereedschap, van machines en mechanismen (met uitsluiting van tuigen voor het vervoer, de veranderingen veroorzaakt door scherven weggeslingerd bij het — inbegrepen).									
outils ordinaires — gewoon gereedschap	30	5	—	5	—	—	—	27	2
outils pneumatiques ou électriques à main — door perslucht of elektriciteit gedreven handgereedschap	31	—	—	—	—	—	—	21	4
haveuses — ondersnijmachines	32	—	—	—	—	—	—	2	—
autres machines d'abattage — andere afbouwmachines	33	—	—	—	—	—	—	4	—
chargeuses — laadmachines	34	—	—	—	—	—	—	17	—
foreuses et sondeuses (à jumbos) etc.) — mechanische boren en boormachines (« jumbo's », enz.)	35	—	—	—	—	—	—	2	—
remblayuses — vulmachines	36	—	—	—	—	—	—	7	2
autres machines et mécanismes — andere machines en tuigen	39	—	—	—	—	—	—	5	—
Total 3 — Totaal 3		5	—	5	—	—	—	59	9
4. Manipulations diverses. Chutes d'objets (y compris les accidents survenus dans les puits verticaux). Manipulatie van allerlei materialen. Vallen van voorwerpen (de ongevallen gebeure in verticale schachten inbegrepen).									
Manipulation pour la mise en œuvre des bois de soutènement — Manipulatie voor het in bedrijf stellen van houten ondersteuningsmiddelen	40	3	—	3	—	—	—	1	—
Manipulation pour la mise en œuvre d'étaisons, cadres et autres moyens de soutènement métalliques — Manipulatie voor het in bedrijf stellen van stalen en andere ijzeren ondersteuningsmiddelen	41	1	—	1	—	—	—	7	—
Autres manipulations d'éléments de soutènement — Andere manipulaties van ondersteuningsmiddelen	42	—	—	—	—	—	—	1	—
Manipulation de rails, tuyaux et autres éléments métalliques — Manipulatie van spoorwagens, buizen en andere metalen stukken	44	—	—	—	—	—	—	5	—
Manipulation d'autres matériaux — Manipulatie van andere materialen	45	2	—	2	—	—	—	38	5
Dérives d'objets dans les déclivités naturelles — Wegschieten van voorwerpen in natuurlijke hellingen	47	—	—	—	—	—	—	33	2
Chutes d'objets dans les puits et burquins — Vallen van voorwerpen in schachten en blindschachten	48	—	—	—	—	—	—	—	—
Autres chutes d'objets divers — Vallen van allerlei andere voorwerpen	49	—	—	—	—	—	—	5	—
Total 4 — Totaal 4		6	—	6	—	—	—	57	5
5. Chutes de la victime (chutes, faux pas, trébuchements, glissades, heurts ou accrochages à des parties saillantes, déchirures, foulures, luxations, etc.). Vallen van het slachtoffer (vallen, struikelen, uitglijden, stoten tegen uitstekende delen of er blijven aan haken, scheurwonden, verstikking of ontwrichting, enz.).									
Dans les tailles et montages en plateau — In pijlers en ophouwen in vlakke lagen	50	—	—	—	—	—	—	11	—
Dans les tailles et montages en dressant — In pijlers en ophouwen in steile lagen	51	—	—	—	—	—	—	4	—
Dans les galeries horizontales ou faiblement inclinées — In vlakke of licht hellende mijngangen	52	2	—	2	—	—	—	21	1
Dans les chemins et dans les galeries inclinées — In kokers en hellende mijngangen	53	—	—	—	—	—	—	3	—
Dans les puits et burquins — In schachten en blindschachten	55	—	—	—	—	—	—	3	—
Total 5 — Totaal 5		2	—	2	—	—	—	39	1
6. Inflammations et explosions de grisou ou de poussières (y compris les asphyxies par les fumées des —). Asphyxies par gaz naturels, dégagements instantanés. Ontvlaming en ontplofing van mijngas of kolenstof (verstikking door de verwerkte rook inbegrepen). Verstikking door natuurlijke gasen, mijngasuitbarstingen.									
Inflammations ou explosions de grisou par									
Ontvlaming of ontplofing van mijngas veroorzaakt door									
les explosifs — springstoffen	60	—	—	—	—	—	—	—	—
les lampes à flamme — vlamlampen	61	—	—	—	—	—	—	—	—
d'autres flammes — andere vlammen	62	—	—	—	—	—	—	—	—
l'électricité — elektriciteit	63	—	—	—	—	—	—	—	—
causes diverses ou indéterminées — diverse of onbepaalde oorzaken	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflammations ou explosions de poussières par									
les explosifs — springstoffen	65	—	—	—	—	—	—	—	—
d'autres causes — andere oorzaken	66	—	—	—	—	—	—	—	—
Asphyxies par le grisou en dégagement normal — Verstikking door normale uitwasemingen van mijngas	67	—	—	—	—	—	—	—	—
Asphyxies par le grisou et les projections, et autres blessures par projections en dégagement instantané — Verstikking door mijngas en verstikking of verwondingen door het gras van mijngasuitbarstingen veroorzaakt	68	—	—	—	—	—	—	—	—
Asphyxies par gaz naturels autres que le grisou — Verstikking door natuurlijke gasen, mijngas uitgezonderd	69	—	—	—	—	—	—	—	—
Total 6 — Totaal 6									
7. Incendies et feux souterrains (non consécutifs à un coup de grisou ou de poussières). Ondergrondse brand en ondergrondse vuur (niet veroorzaakt door een ontplofing van mijngas of kolenstof).									
Incendies — Brand									
Brûlures — Brandwonden	70	—	—	—	—	—	—	—	—
Autres lésions — Andere letsels	71	—	—	—	—	—	—	—	—
Total 7 — Totaal 7									
8. Explosifs (non compris les coups de grisou ou de poussières provoqués par les —). Springstoffen. (De ontplofingen van mijngas en kolenstof veroorzaakt door springstoffen niet inbegrepen).									
Transport et manipulation — Vervoer en manipulatie	80	—	—	—	—	—	—	—	—
Mirage — projections — Schietwerk — weggeslingerde stukken	81	—	—	—	—	—	—	—	—
Mirage — fumées — Schietwerk — rook	82	—	—	—	—	—	—	—	—
Après mirage (ratés, longs feux, culots) — Na het afvuren (weigerende of uitbrandende mijnen, mijnresten)	83	—	—	—	—	—	—	—	—
Autres circonstances — Andere omstandigheden	89	—	—	—	—	—	—	—	—
Total 8 — Totaal 8									
9. Electricité — Electriciteit									
Appareils fixes et déplaçables — Vaste en verplaatsbare toestellen	90	—	—	—	—	—	—	—	—
Appareils amovibles, mobiles et portatifs — Verzetbare, beweegbare en draagbare toestellen	92	—	—	—	—	—	—	—	—
Total 9 — Totaal 9									
10. Divers — Alleurige ongevallen									
Coups d'eau — Waterdoorbraken	01	—	—	—	—	—	—	—	—
Air comprimé — Met perslucht	02	—	—	—	—	—	—	—	—
Survenu à la surface à des ouvriers du fond — Op de bovengrond aan ondergrondse arbeiders overkomen ongevallen	07	—	—	—	—	—	—	1	—
Autres — Andere ongevallen: dans les puits — in schachten	08	—	—	—	—	—	—	—	—
aillieux — elders	09	—	—	—	—	—	—	—	—
Total 10 — Totaal 10								2	—
Totaux généraux pour le Fond — Algemeen totaal voor de ondergrond		32	—	32	—	—	—	225	18
B. — SURFACE — BOVENGROND.									
1. Eboulements, chutes de pierres ou de blocs — Instortingen, vallen van stenen of blokken	010	—	—	—	—	—	—	16	—
2. Transports — Vervoer	020	1	—	1	—	—	—	10	—
3. Maniement ou emploi d'outils, machines et mécanismes — Hanteren of gebruik van gereedschap, machines of tuigen	030	—	—	—	—	—	—	4	—
4. Manipulations diverses — Manipulaties, vallen van voorwerpen	040	—	—	—	—	—	—	4	—
5. Chutes de la victime (y compris chutes d'ouvriers de surface dans les puits) — Vallen van het slachtoffer (het vallen van bovengrondse arbeiders in schachten inbegrepen)	050	—	—	—	—	—	—	10	—
6. Inflammations ou explosions, asphyxies par gaz naturels — Ontvlamingen of ontplofingen, verstikking door natuurlijke gasen	060	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Incendies et feux — Brand en vuur	070	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Explosifs — Springstoffen	080	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Electricité — Electriciteit	090	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Divers — Alleurige ongevallen	100	—	—	—	—	—	—	3	—
Totaux généraux pour la surface — Algemeen totaal voor de bovengrond		1	—	1	—	—	—	104	8
Totaux généraux fond et surface — Algemeen totaal ondergrond en bovengrond samen		33	—	33	—	—	—	329	26
C. — Accidents sur le chemin du travail — Op de weg naar of van het werk	100	2	—	2	—	—	—	12	—

Année Jaar	Nombre de tués Fond Aantal doden Ondergrond	Nombre de tués par million de postes (fond)	Nombre de tués Surface	Nombre de tués Fond et surface	Nombre de tués par million de postes (fond et surface)
		Aantal doden per miljoen diensten (ondergrond)	Aantal doden Bovengrond	Aantal doden Onder- en bovengrond	Aantal doden per miljoen diensten (onder- en bovengrond)
1939	128	4,79	21	149	3,86
1940	161	6,96	14	175	5,16
1941	180	7,08	24	204	5,32
1942	200	7,76	24	224	5,72
1943	178	6,61	24	202	4,99
1944	93	5,39	15	108	3,83
1945	89	4,71	23	112	3,77
1946	144	5,15	19	163	4,05
1947	112	3,93	16	128	3,09
1948	126	4,14	14	140	3,20
1949	123	4,09	10	133	3,08
1950	147	5,46	20	167	4,25
1951	127	4,51	12	139	3,46
1952	157	5,38	20	177	4,34
1953	187	6,59	15	202	5,09
1954	129	4,84	18	147	4,38
1955	83	3,18	13	96	2,64
1956	359	14,09	15	374	10,64
1957	92	3,60	9	101	2,82
1958	79	3,36	9	88	2,70
1959	60	3,30	14	74	2,88
1960	68	4,28	4	72	3,18
1961	62	4,39	5	67	3,30
1962	60	4,54	10	70	3,67

**AUTRES ETABLISSEMENTS SURVEILLES
PAR L'ADMINISTRATION DES MINES
1962**

Le lecteur trouvera ci-annexé un tableau donnant les accidents survenus dans les mines métalliques, dans les carrières souterraines et les minières souterraines, dans les carrières à ciel ouvert et les minières à ciel ouvert et dans les usines. Les usines dont il est question sont les usines métallurgiques, les cokeries et fabriques d'agglomérés non minières et les cimenteries.

Pour les carrières et minières à ciel ouvert ainsi que pour les usines la statistique ne donne que les accidents mortels. Il est bien évident que c'est totalement insuffisant pour juger du degré de sécurité atteint dans ces branches de l'activité industrielle.

**ANDERE INRICHTINGEN
ONDER HET TOEZICHT VAN DE
ADMINISTRATIE VAN HET MIJNWEZEN
1962**

In de hierna volgende tabel zijn de ongevallen aangeduid die gebeurd zijn in de metaalmijnen, in de ondergrondse groeven en graverijen, in de groeven en graverijen in open lucht en in de fabrieken. Deze fabrieken zijn de metaalfabrieken, de cokes- en agglomeratenfabrieken buiten die van de mijnen en de cementfabrieken.

Voor de groeven en graverijen in open lucht en voor de fabrieken zijn alleen de dodelijke ongevallen aangeduid. Deze inlichtingen zijn vanzelfsprekend ontoereikend om de veiligheidsgraad in deze nijverheidstakken te beoordelen.